Tienskip
doe er zelf wat aan

Formatiebrief: jongeren en de lokale democratie

Geachte formateur,

Wij vragen uw aandacht voor een onderwerp dat belangrijk is voor een toekomstbestendige lokale democratie: de actieve betrokkenheid van jongeren.

Stichting Tienskip adviseert u om in het coalitieakkoord expliciet ruimte te maken voor het versterken en benutten van de democratische vaardigheden van jongeren. Vanuit onze ervaring in diverse gemeenten laten wij zien dat dit niet alleen nodig is, maar ook direct uitvoerbaar. Wij doen hiervoor twee aanbevelingen.

1. Versterk de democratische vaardigheden die jongeren in staat stelt om in de praktijk mee te doen
2. Stimuleer dat alle jongeren deze vaardigheden actief inzetten, vooral op beleidsthema's die hen raken

1. Versterk de democratische vaardigheden die jongeren in staat stelt om in de praktijk mee te doen.

In het onderwijs is er veel aandacht voor de verkiezingen en het uitleggen van (politieke) instituten. Echter, democratie is veel meer dan dat. Het is iets dat je moet ervaren en moet leren om te doen. In de praktijk merken wij dat jongeren de vaardigheden missen om echt mee te doen in de (lokale) democratie. Door jongeren na te laten denken over hoe zij zelf een probleem kunnen oplossen, bouwen wij aan de alledaagse democratie. Dit betekent: zelf initiatief nemen en samen keuzes maken. Daarom bevelen wij van harte aan om de democratische vaardigheden van jongeren in uw gemeente te versterken. Op die manier stelt u jongeren in staat om actief mee te doen in uw gemeente, ook buiten de verkiezingen om. Uit onze ervaring in de organisatie van evenementen met duizenden deelnemende jongeren zien we dat jongeren juist enthousiast worden van deze praktische democratische ervaring.

2. Stimuleer dat alle jongeren deze vaardigheden actief inzetten, vooral op beleidsthema's die hen raken

Juist op lokale schaal kunnen jongeren deze democratische vaardigheden actief benutten. Uit onderzoek van de Vereniging van Rekenkamers blijkt dat jongeren maar weinig worden meegenomen in het vormen van plannen.[1] Daarnaast blijkt uit onderzoek van UNICEF dat 62% van de jongeren het idee hebben dat hun mening niet telt bij de gemeente.[2] Dat kan anders. Daarom bevelen wij aan om als gemeente te stimuleren dat jongeren de democratische vaardigheden kunnen inzetten. Wat ons betreft is dit tweeledig. Bied jongeren ten eerste ruim baan om zelf met een maatschappelijk initiatief te komen en ondersteun hen hierin. Betrek ten tweede de grote diversiteit aan jongeren, vooral bij het maken van beleidsstukken over thema's die hen raken. De afgelopen tien jaar heeft Tienskip met meer dan 15.000 jongeren het gesprek gevoerd. De thema's die het vaakst terugkwamen in deze gesprekken zijn: betaalbaar wonen, intimidatie & veiligheid, openbaar vervoer & bereikbaarheid en activiteiten in de leefomgeving.

[1] Vereniging van Rekenkamers, 'Veel gedaan, genoeg te doen', april 2025.
[2] UNICEF Nederland, 'Participatie van jongeren in gemeentes', maart 2026.

Tienskip
doe er zelf wat aan

Tot slot

Met onze Tienskipdagen en het bijbehorende vervolgtraject beschikt u over een concrete en bewezen manier om invulling te geven aan deze ambities. Bij behoefte aan nadere toelichting, zijn wij te benaderen via onderstaande contactgegevens.

Wij wensen u veel succes en wijsheid in deze formatieronde.

Met vriendelijke groet,

Jeppe Kok
directeur

Kristan IJkema
relatiemanager

***

Over Stichting Tienskip
Stichting Tienskip is een organisatie voor en door jongeren, die zich inzet om de afstand tussen jongeren en (lokale) democratie te verkleinen. Tijdens de Tienskipdagen, gaan jongeren onder begeleiding van gespreksleiders, actief aan de slag met het bedenken van oplossingen voor vraagstukken in hun eigen leefomgeving.

In een optioneel vervolgtraject ondersteunen we hen bij het daadwerkelijk realiseren van deze initiatieven. Met behulp van een sterk vrijwilligersnetwerk en samenwerking met gemeenten in zeven provincies, maken we jaarlijks ruim 15.000 jongeren wegwijs in de alledaagse democratie.

Bekijk hier het overzicht van onze evenementen:
https://tienskip.nl/evenementen

Contactgegevens:
Jeppe - jeppe@tienskip.nl of 0622052660
Kristan - kristan@tienskip.nl of 0620538302